

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. In consuetudine particulari hæc est regula, eos mores retineri posse qui fidei non officiunt. Gregorij Magni ea de re locus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

que partem par omnino est auctoritas; et si religiosius tractanda sint quæ ritus sacros respiciunt, cum pietatem atque externum divini numinis cultum contingant. Sed, ut eleganter monuit D. Augustinus, de consuetudine dupliciter disputare possumus; vel ut est universalis Ecclesiæ traditio, vel ut est propria & particularis quarundam Ecclesiarum institutio. Universalis illa traditio; quæ per universam servabatur Ecclesiam, nec à Conciliis decreta erat, quin ab Apostolis profecta esset non dubitabat Augustinus. Sed traditionem illam missam facimus, quæ ad propositum nostrum non pertinet.

I I. De particularibus provinciarum moribus est agendum : in quibus hæc regula tenenda est, ut si fidei non officiant, usurpari possint prout à majoribus sunt traditi; nec aliorum consuetudo aliorum contrario more subverti debeat, ut docet Gratianus ex Augustino, Hieronymo, & aliis.

Quare Gregorius Magnus, divini & humani juris callentissimus Pontifex, inveratas consuetudines, quas in administranda Ecclesia sequebantur, Africanis integras reliquit. Concilium Numidiæ à Pelagio Gregorij decessore petierat ut verusti mores, qui per Numidiam ab ipsius B. Petri temporibus invaluerant, inviolati servarentur. Gregorius post obitum Pelagi rescriptus se omnia antiqua *capitula* illis permettere quæ fidei contraria non essent. Prudens sane responsum, quo pax Ecclesiarum continetur, & contentionibus quæ disciplina sæpiissime emergunt, via penitus occluditur. Peutis, inquit, per Hilarium Chartrarium nostrum à beate memoria predecessore nostro, ut omnes vobis retro temporum consuetudines servarentur, quas à B. Petri Apostolorum principis ordinacionum initii hæc tenet vetustas longa servavit. Et nos quidem juxta seriem relationis vestre, consuetudinem, que tamen contra fidem catholicam nihil usurpare dignoscitur, immotam permanere concedimus, sive de Primatibus constituendis, sive de ceteris capitulis. Eodem sensu rescriptis ad Dominicum Carthaginensem Episcopum: *De ecclesiasticis privilegiis quod vestra fraternitas scribit, hoc postposita dubitatione teneat, quia sicut nostra defendimus, ita singulis quibusque Ecclesiis sua iura servamus.*

I III. Quidquid ab Africanis usurpabatur, dummodo fidei regulam non violaret, Gregorius disertè confirmat. Eadem regula usus est Theophylactus Bulgariae Archiepiscopus in epistola ad Nicolaum Diaconum & Castrinum, qui ab eo petierant an Grecis liberum esset Ecclesias Occidentalis

communionem amplecti, ob discriben-
quod in jejuniis, in sacerdotum celibatu-
in azymis, & plerisque aliis mysticæ disci-
plinæ articulis intercedebat. Respondebat
graviter his verbis inter cetera: *Non omnis*
consuetudo ad dissociandas Ecclesias valet, sed
qua dogmatis differentiam inducit. ubi alludit
ad contentionem de processione S. Spiritus.
Eadem fuit sententia Leonis Papæ IX. qui
circa annum millesimum quinquagesimum
Michaëlem Constantinopolitanum Episco-
pum & Leonem Acridanum acriter objur-
gat quod Romanam Ecclesiam ob ritus
duos & azymum panem in sacrificiis adhibi-
tum damnarent, & unumquemque coge-

rent ad Græca instituta amplectenda; quamvis alio jure uterentur Romani, qui libera-
ram in urbe Græcorum rituum observatio-
nem relinquēbant, ne qua dissidij occasio
inter Ecclesiās orretur. Hæc sunt verba
Leonis: *Vt enim fertur, omnes Latinorum Ba-
silicas penè clausis, monachis monasteria &
Abbatibus tulisis, donec vestris viventer insti-
tutis. Ecce in hac parte Romana Ecclesia quanto
discretior, moderatior, & clementior vobis est.*
Siquidem cùm intra & extra Romanam plurima
Græcorum reperiantur monasteria, sive Ecclesia,
nullum eorum adhuc perturbatur vel prohibetur
à posternatraditione, sive sua consuetudines quin
potius suadetur & admonetur eam observare.
Nec enim animositatem impie heresos habet,
que semper divisione gaudet, dicens per patri-
cidam hereticum: *Nec mihi nec tibi sit, sed in-
cidatur.* Sed pietate vere matris sic Salomonem
deprecatur: *Obsecro, Domine, date huic infan-
tem vivum, & nolite interficere eum.* Scit nam-
que quia nihil obsunt saluti credentium diverse
pro loco & tempore consuetudines; quando una
fides per dilectionem operatur bona que potest,
uni Deo commendans omnes. Aliquot annis ante
Leonem Fulbertus Carnotensis de variis
observationibus Ecclesiarum Orientis &
Occidentis, eadem regula usus, judicium
tulit: *Sed nec parva nec rara sunt, que ab aliis
necessariò servanda, aliis non adeo curanda
affirmantur.* Nec tamen nos offendit observantie
diversitas, ubi fidei non scinditur unitas. Porro
in multis Gracia ab Hispania, ab illis Romana
& Gallicana discrepat Ecclesia. Sed neque in hoc
scandalizamus, se audimus diversam observationem,
sed non diversam fidem in Christi semper
Ecclesiæ extitisse. Stet enim Regina Eccle-
sia à dextris Regis sui, in vestitu deaurato,
circumdata varietate.

I. V. Sanè varias jam olim invaluisse consuetudines in Quadragesimæ ceterisque statutorum dierum jejuniis adnotavit Irenaeus , eamque observationum discrepantem nullum in Ecclesiam diff.

Theophyl. relatu-
li Denico. Cho-
matius l. c. Iuris
Graec. Rom. et
Iuris l. 3. De Regni-
cione. Chrysostom.
et alii. ad hanc
partem discepta
est de regno Christi
lib. IX. ep. ad
Michael. c. 3.
Decimus aposto-
licus & Lactantius
Ecclesiastica novis
suppositionibus ar-
tus incredibiliter
narratur. Nonne
concedit enim pa-
tronus domino, pro
mo maxime quid
de auxiliis ostendat
consecrationes
Dominus Pauperes
in celebrare,
dern. c. 29.
Additio per Rum-
abum. Cluniacensis
l. 1. ep. 2.
Sunt immensissi-
morum et diversissi-
morum Ecclesiarum
etiamdem ad unam
ethicalem per-
sistunt conformati-
sunt ut penit-
entia se varietas
suum, quanta
multiplicitas Ec-
clesiarum. Sed non
minus aliquem
coram vestimentis,
et verò fideli-
tate, et cari-
tate compaginato-
rum discolore. Vbi
pertinet ad fidem
Lectorum, et cari-
tatem nostras peri-
stirantes si secundum
fidei, damnabilis
est si publice,
insolubilis fons
et hereticorum.

Fullertus ep. z. ad
Finardum.